

Een preek van J.C. Philpot: De menselijke wijsheid en de goddelijke kracht

uitgesproken in de Gowerstreet Kapel, Londen op zondagmorgen 24 juni 1866

overgenomen uit Tien predikaties, deel 2

“En ik was bij ulieden in zwakheid, en in vreze, en in vele beving. En mijn rede, en mijn prediking was niet in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid, maar in betoning des geestes en der kracht; opdat uw geloof niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods.” 1 Cor. 2:3-5.

Wat ligt er een tegenstelling in de bevinding en het spreken van de Apostel Paulus, met de bevinding en het spreken van duizenden, die belijden dienstknechten Gods te zijn en predikers van het Evangelie van Jezus Christus. Dit moge sommigen een scherpe verklaring toeschijnen, die vol kritiek is, maar laten we, alvorens deze op een haastige wijze veroordeeld wordt, nagaan of ze al dan niet gefundeerd is op de Waarheid. Werp dan een ruime en algemene blik op diegenen, die zichzelf predikant noemen en die heden ten dage over 't algemeen beschouwd worden de dienaars van het Evangelie te zijn. De Staatskerk en de Afscheiden Kerken tesamen nemend, kunnen we veilig aannemen, dat er in dit land tenminste twintigduizend mannen zijn, die belijden dienstknechten Gods en dienaars van Jezus Christus te zijn. Want denk eraan, dat ze ofwel dit zijn, of dat ze niets zijn, ja zelfs erger dan niets, want als iemand zich predikant noemt, dan geeft hij zich daardoor noodzakelijkerwijs uit voor een Dienaar van Christus, tenzij hij zijn eigen naam en karakter brandmerkt als die van een bedrieger, en zich aldus tot zijn eigen schande uitroept als een dienstknecht van de wereld en een dienstknecht van satan. Welnu van deze twintigduizend mannen kunnen ziekte, ouderdom, en zwakheden, gemakzucht en luiheid of andere omstandigheden een aandeel leveren van vijfduizend leeglopers of werklozen, zoals predikanten met zeer geringe ambtsbezigheden, stille hulppredikers, of vrije predikanten van verschillende sektes, die zuchten om een kansel, maar die tevergeefs zuchten.

Deze stellen we dan, als gaarne of ongaarne zwijgende, terzijde, en we veronderstellen, dat er vanmorgen vijftienduizend zijn opgestaan in de Naam van God, om wat zij noemen het Evangelie van Jezus Christus te prediken. Welnu, uit deze talrijke menigte, vijftienduizend man, op de barmhartigste wijze geoordeeld, hoeveel zouden we er kunnen vinden, wier bevinding en wier spreken overeenkomst heeft met dat van de Apostel Paulus, zoals uitgedrukt in de tekst? En toch durf ik zeggen, dat we een ieder van hen, op het allerhoogst moesten bestrijden, als men er zelfs maar aan doet denken, dat ze niet hetzelfde evangelie predikten, dat hij predikte, of dezelfde Heere dienden, Die hij diende. Wat zijn de meesten niet geneigd de dingen te nemen in de godsdienst, zonder navorsing navraag of onderzoek. Laat de mensen een zekere gestigde studie-cursus volgen, laat ze geordend worden door de één of andere bevoegde en erkende autoriteit, laat ze aanspraak maken op of zekere titels aannemen, laat ze een zekere kleding dragen en onmiddellijk worden ze ontvangen als dienaars van Jezus Christus. De vorm moge afwijken, maar op dit punt stemmen de Staatskerk en de Afscheiden Kerk volkomen overeen. Vandaar dat de vele duizenden opstaan, van wie ik gesproken heb.

Maar zulk een gemengd en veelzijdig gezelschap kan ons bijna doen denken aan het leger van Gideon, de tweeëndertigduizend mannen, die met de trompet waren bijeengeroepen om oorlog te voeren tegen de Midianieten. Voor het oog vormden ze een machtig heir — een ieder van hen soldaten, die gereed waren voor de strijd. Maar, ofschoon ze aldus bijeenvergaderd waren als soldaten van het leger des Heeren, zag God hen niet als mannen of zelfs maar zoals Gideon hen aanschouwde. De Heere sprak daarom tot Gideon: ‘Des volks is teveel, dat met U is’. Vervolgens gebod Hij hem voor de oren des volks uit te roepen, ‘Wie blode en versaagd is, die kere weder, en spoede zich naar het gebergte van Gilead!’ Dit zorgde onmiddellijk voor een flinke opruiming van tweeëntwintigduizend. Degenen, die zich bewust waren van hun lafheid maakten gebruik van deze ontslagbrief en haastten zich bij dageraad uit het kamp. Zou een soortgelijke uitroep, in geestelijke zin, zo niet letterlijk, ware er enig lijden te ondergaan, enige moeilijke strijd te verduren zijn, enig geldelijk offer, enig offer van de welvaart, of van de goede naam te brengen, niet bijna dezelfde gevolgen hebben met ons huidige heir? Hoe vreesachtig en bevreesd zou een groot aantal van deze krijgslieden zijn voor het verlies van hun reputatie, van hun salaris, van hun gemeentes, of om de wereld, hun vrouwen, hun kinderen, of hun betrekkingen onaangenaam te zijn. We zouden spoedig ervaren wat een flinke opruiming zo'n verklaring zou teweegbrengen, als deze zou worden afgekondigd. Hoeveel zouden er de beproeving doorstaan, als er een vervolging moest worden ondergaan, of, als er enige offers zouden moeten worden gebracht van het bezit, om niet te spreken van het leven? Maar zelfs toen waren er teveel bij

Gideon overgebleven, nadat ze waren vertrokken. De tienduizend, die kloekmoediger waren dan hun kameraden, waren nog te veel in aantal om het werk des Heeren te verrichten en de oorlogen des Heeren te voeren. Er moest nog een opruiming worden gehouden met de proef af te gaan tot het water.

Diegenen, die op hun knieën bukten om te drinken en diegenen, die met hun hand tot hun mond gelekt hadden, moesten onderscheiden en van elkaar worden gescheiden. De eerstgenoemde als zinnebeeld van de vleselijke mens, die op een vermetele en ondankbare wijze in de Voorzienigheid van de gunsten Gods drinkt, de lippen, mond en alles als het ware verbergende in de stroom van welvaart zonder de tussenkomst van het geloof, zal weggezonden worden, een ieder naar zijn plaats. Is het niet al te waar, dat geldt het voornaamste oogmerk is van duizenden, die staan naar de bediening?

En hetgeen ze aldus verkrijgen als rechthebbenden; hun rechtmatige tienden of hun vastgesteld salaris, zonder dit te ontvangen in geloof en in dankbaarheid als een gave Gods. Aldus zijn ze op de juiste wijze afgebeeld door diegenen in Gideon's leger, die dronken door met de mond van het water te lekken. En hoeveel bleven er over, die het water uit hun hand hadden gelekt — als zinnebeeld voor diegenen, die Gods gunsten in de Voorzienigheid en in de genade door de hand des geloofs ontvangen, en een leven des geloofs leven in de Zoone Gods? Wel slechts driehonderd. Dus uit dit machtige heir waren er tenslotte maar driehonderd overgebleven om de oorlogen des Heeren te strijden. Welnu, als alle predikanten in dit land, die ontbloot zijn van het levende geloof in de Heere Jezus Christus, die hun salarissen en inkomsten, rechten en aanbiedingen ontvangen, als hetgeen hun rechtmatig toekomt, zonder deze te ontvangen uit de hand des Heeren in het geloof, in de liefde en in dankbaarheid, op een soortgelijke wijze apart zouden worden gezet, zou dit geen machtige opruiming betekenen?

En ofschoon ik nóch het recht heb, nóch de wens, nóch ook maar de middelen of de gelegenheid zulk een berekening te maken, kan ik niet anders dan mijn mening uitspreken, dat het gelukkig zou zijn voor Engeland, als er driehonderd mannen waren van allen, die in het ambt staan van Dienaar van Jezus Christus, die de taal van de Apostel Paulus konden gebruiken 'niet voorgenomen te hebben iets te weten onder U dan Jezus Christus en Dien gekruisigd'; en wiens rede, en wiens prediking niet was in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid, maar in betoning des geestes en der kracht. Ja, ik herhaal, dat het een gelukkige dag zou zijn, zo er evenveel mannen in ons geliefde land waren om het evangelie te prediken, als er mannen waren om de oorlog des Heeren te strijden onder Gideon tegen de Midianieten. Maar om me niet langer op te houden met mensen en om tot de zaak te komen, want ik zal nóch U, nóch mezelf met een langere inleiding vermoeien, laten we dan nagaan of we iets in onze tekst kunnen vinden, dat hedenmorgen tot ons onderwijs, stichting, of vertroosting moge strekken. De Apostel spreekt ons hierin zowel van zijn zwakheid als van zijn sterkte, zijn vrees en zijn hoop, wat hij verwierp en wat hij vasthield, welke vrucht hij begeerde, en welke vrucht hij vond als een Dienaar van Jezus Christus.

- I. Bezien we hem dan in de eerste plaats, in de zwakheid van zijn belijdenis; 'En ik was bij Ulieden in zwakheid, en in vreeze, en in vele beving'.
- II. Bezien we hem in de tweede plaats in de oprechtheid van zijn zelfverloochening; 'En mijn rede, en mijn prediking was niet in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid'.
- III. Bezien we hem in de derde plaats in de kracht zijner prediking; 'Maar in betoning des geestes en der kracht'.
- IV. Bezien we hem in de vierde plaats in de vrucht van zijn getuigenis; 'Opdat Uw geloof niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods'.

I. Op het eerste gezicht moge het ons wonderbaarlijk toeschijnen, dat iemand met zulke voortreffelijke natuurlijke bekwaamheden — en ik veronderstel, dat maar enkele mensen, die ooit geleefd hebben van nature een groter verstand hadden; iemand, die op zo'n bijzondere wijze door Goddelijke openbaring geroepen werd; iemand met een zo diepgaande en rijk-geschakeerde bevinding, zoals we hem aantreffen als hij over zichzelf spreekt, Romeinen 7 en andere teksten; iemand, die opgetrokken was geweest tot in de derde Hemel en die daar onuitsprekelijke gezichten had gezien en woorden had gehoord; iemand, zo begiftigd met welsprekendheid, dat zijn gelijke nauwelijks gevonden wordt, zelfs niet onder de grootste redenaars uit de klassieke oudheid; dat deze man, die door de natuur zo rijkelijk begiftigd was en die door genade zo volkomen bekwaamd was, voor een paar arme mensen te Corinthe zou verschijnen, waarvan allen op natuurlijk en geestelijk gebied even sterk voor hem onderdeden, als iemand voor een ander kan

onderdoen, en toch 'in zwakheid, en in vreeze, en in vele beving, bij hen zijn'. Hoe kunnen we dit verklaren? Laten we eens zien of we tot de verborgenheid kunnen doordringen; want we zien er niet veel van in onze hedendaagse predikanten. Ze zijn gewis geen Paulus in het prediken, of we nu hun bekwaamheden beschouwen, of hun gaven, of hun genade. Waarom zouden ze dan niet ook 'in zwakheid, vreeze en in beving' zijn, als ze zoveel minder bezitten om hen te ondersteunen in het werk van de bediening, dan hij had? Het is inderdaad één van die geheimen, die verborgen zijn voor de ogen van de wijze en verstandige, en die de kindekens geopenbaard worden.

Een weinig persoonlijke bevinding van de verborgenheid zal echter de beste sleutel zijn door het doolhof, de beste oplossing van het raadsel.

1. De eerste zaak, die deze man Gods in de uitoefening van zijn bediening gevoelde was zwakheid. Het zou ten dele lichamelijke zwakheid geweest kunnen zijn. Iemand zou nauwelijks doorleefd kunnen hebben, hetgeen hij doorstond, zonder dat het enige merkbare gevolgen aan het lichaam naliet. 'Want ik draag de littekenen van de Heere Jezus in mijn lichaam', spreekt hij tot de Galaten (Gal. 6:17). In een andere brief geeft hij ons een opsomming van zijn lichamelijk lijden om Christus' wil; 'Van de Joden heb ik veertig slagen min één, vijfmaal ontvangen. Driemaal ben ik met roeden gegeeseld geweest, eens ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een ganse nacht en dag heb ik in de diepte doorgebracht' (2 Cor. 11:24, 25). En na een verscheidenheid van 'gevaren' te hebben opgesomd, voegt hij er deze treffende woorden aan toe: 'In arbeid en moeite, in waken menigmaal, in honger en dorst, in vasten menigmaal, in koude en naaktheid. Zonder de dingen, die van buiten zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van al de gemeenten' (2 Cor. 11:27, 28).

Deze lange reeks van lichamelijk lijden moet van invloed zijn geweest op zijn kracht en op zijn gestel, en deed hem voortijdig oud zijn, zodat in het schrijven aan Filemon, toen hij nog niet boven de 56 of 57 jaar geweest kon zijn, een leeftijd, waarop vele predikanten in hun beste krachten zijn, hij zichzelf 'Paulus, een oud man' noemt.

Daar ik zelf zo goed weet wat lichamelijke zwakheid is, en ik deze op het ogenblik gevoel, heb ik wellicht, zoals zieken dat gewoon zijn te doen, te lang bij dit punt stil gestaan, en zal dit punt daarom niet langer vasthouden. Doch, of deze lichamelijke zwakheid van geringe of van grote betekenis was, het was niets vergeleken bij zijn geestelijke zwakheid. En was er niet een goede reden, waarom hij deze op een grondige en voortdurende wijze zou gevoelen? Let op zijn gedurige uitputting door de doorn in het vlees — die doorlopende wonde, waarvan de uitwerking zou zijn hem al zijn kracht uit het schepsel te ontnemen. Het is waar, dat hij op zulk een gezegende wijze ondersteund werd onder zijn gebreken, en de kracht van Christus werd er zo in volbracht, zodat hij er zelfs in kon roemen en er een welbehagen in kon hebben; doch het waren toch nog gebreken en als zodanig werden ze door hem ervaren. En wat betekent gebrek anders dan zwakheid? Zie ook op de voortdurende strijd, die hij voerde met zijn verdorven natuur, zoals dat op zo'n levendige en aanschouwelijke wijze beschreven wordt in Rom. 7. Hij kon dat niet doorleven, zonder dat het al de kracht van zijn natuurlijke hart vernederde. Zelfs de openbaringen van Christus Zelf en de heerlijke openbaringen, waarmede hij op zo'n bijzondere en gezegende wijze begenadigd was, alhoewel hij erdoor gesterkt werd om alles om der uitverkorenen wil te verdragen, verzwakten en vernederden evenwel zijn natuurlijke kracht; want we weten, dat grote ontdekkingen van de liefde en van de goedertierenheid Gods, welke dan ook, een krachtige uitwerking hebben op de natuurlijke lichaamsgesteldheid; want in haar huidige toestand, kan nóch het lichaam, nóch de geest veel buitensporige droefheid of vreugde dragen, vooral niet van geestelijke aard. Hoe treffend was dit het geval met de profeet Daniël; 'Wat mij Daniël aangaat, mijn gedachten verschrikten mij zeer, en mijn glans veranderde aan mij'. Zo ook: 'Ik dan werd alleen overgelaten, en zag dit grote gezicht, en er bleef in mij geen kracht overig; en mijn sierlijkheid werd aan mij veranderd in een verderving, zodat ik geen kracht behield' (Daniël 10:8). En voorts zegt hij: 'Mijn Heere, om des gezichts wil keren zich mijn weeën over mij, zodat ik geen kracht behoude' (Dan. 10:16). Insgelijks kunnen we ons goed voorstellen, dat Paulus in één opzicht wegzonk, hoewel hij in een ander opzicht opklom onder het gewicht van zijn heerlijke openbaringen. Daarom waren er overvloedige oorzaken, waarom hij in zwakheid voor het volk zou staan. Doch overweeg tevens de lasten, die hij moest dragen, zoals de verantwoordelijkheid van zijn post als een gezant van Christus, die hem zo zwaar woog; de moeilijkheden, waarmede hij te strijden had, van binnen en van buiten; die in een ontzagwekkende rij tegenover hem en het evangelie stonden, dat hij prediken moest; zijn besef van de waardij der onsterfelijke zielen, tot wie zijn

bediening zich richtte; de druk der eeuwige wezenlijkheden, die altijd op zijn gemoed lagen, met vele diepzinnige en ernstige gedachten van die dag, waarop alle verborgenheden zullen worden ontdekt. Is er iemand, die iets kent van geestelijke oefeningen, die ook niet weet, wat zwakheid is, uit diezelfde omstandigheid, dat alle natuurlijke kracht tekortschiet en verval, als deze in aanraking komt met de Goddelijke en eeuwige wezenlijkheden? Maar juist het karakter van zijn boodschap, juist het thema van zijn prediking, juist het karakter van zijn getuigenis waren zodanig, dat deze hem staande hielden in zwakheid. Want wat was dit, hetgeen de Heer Hart in zijn getuigenis, als inleiding tot zijn lofzangen wel noemt, 'de versmade verborgenheid van een gekruisigde'?

Ja; om hem in zijn eigen taal te laten spreken. 'En ik, broeders, als ik tot U ben gekomen, ben niet gekomen met uitnemendheid van woorden, of van wijsheid, U verkondigende het getuigenis van God; want ik heb niet voorgenomen iets te weten, onder U, dan Jezus Christus en Dien gekruisigd' (1 Cor. 2:1, 2). Hij wist goed, hoe deze prediking zou worden beschouwd, en dat de gekruisigde Christus 'de Joden wel een ergernis, en de Grieken een dwaasheid zou zijn'. Ofschoon hij wist, dat het dwaze Gods, waarvoor de mens het hield, wijzer was dan de mensen, en het zwakke Gods sterker dan de mensen, kon hij evenwel, daar hij zo'n vreemd, zo'n ongehoord, zo'n veracht, en zo'n zowel door Jood als heiden verafschuwd getuigenis te dragen had, niet anders voelen dan de zwakheid van zichzelf, als een predikant van het verachte kruis. O dat we meer van die ondervonden en erkende zwakheid zouden kunnen waarnemen in de Dienstknechten Gods in de bediening!

Het zou hen en hun getuigenis veel aanvaardbaarder doen zijn, dan dit nu het geval is voor het levende huisgezin. Het is pijnlijk voor de predikant zelf om dit te ervaren. Ik heb het nooit beter gevoeld of wellicht nooit in een sterkere mate, als ik dat nu doe, maar het is goed voor het volk, dat de predikant dit zou voelen, opdat hij mocht zoeken en ervaren, dat de kracht van Christus in zwakheid wordt volbracht.

2. Maar hij was ook bevreesd. Welke vrees was dit? Voorzeker niet 'de siddering des mensen, die een strik legt'; van zulk een vleselijke vrees kunnen we geen spoor vinden in de man of in zijn bediening.

Zijn vrees was van een andere soort, en ontsprong uit geheel andere oorzaken. Deze ontsprong dan ten dele uit een ernstige bevatting van de Majesteit Gods; een geduchte eerbied en een heilig ontzag voor die grote en heerlijke God, met Wie hij van doen had. Vermengd hiermede, was er een godvruchtige vrees, dat hij op enigerlei wijze door een misplaatst woord, of door een onbezonnen handeling, een steen des aanstoets zou leggen op de weg van enige zoeker naar of liefhebber van de Waarheid, of dat hij zich niet met zulk een gezag, kracht, en getuigenis aan de consciëntie van het volk zou aanbevelen, als hij dat zou wensen. Laten we niet vergeten, dat hij als man al de zwakheden ervan bezat. Ze kleefden hem aan, zoals ze ons aankleefden. Hetgeen hij aan de kerken schreef, dat schreef hij door Goddelijke inspiratie, en van zijn bediening in 't algemeen, kon hij als een Apostel des Heeren zeggen: 'Dewelke wij ook spreken, niet met woorden, die de menselijke wijsheid leert, maar met woorden, die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende' (1 Cor. 2:13).

Doch dat hij zijn vrezen had, blijkt uit zijn eigen woorden: 'Van buiten was strijd, van binnen vrees' (2 Cor. 7:5). En dat deze vrees niet ontsprong aan lafhartigheid, onwilligheid om vervolging te lijden om Christus' wil, vrees voor de dood of zelfs voor het martelaarschap, is eveneens klaarblijkelijk uit zijn stoutmoedigheid onder de beproevendste omstandigheden, zoals toen hij, als de discipelen het hem niet belet hadden, tot het volk van Efeze wilde heengaan, toen ze de wilde beesten gelijk waren, gereed om hem in stukken te scheuren in dezelfde schouwplaats (Hand. 19:29-31).

Toen was hij niet bevreesd voor het kruis, wat betreft zijn eigen aandeel in het lijden, maar dat de prediking van het kruis niet op de verwachte wijze zou worden ontvangen. Hiermede verbonden was een gevoel van de machteloosheid van de mens, zowel in zichzelf om te geven, als in hen om enige zegen uit de prediking van het kruis te ontvangen, en dat zijn getuigenis in ieder geval vergeefs zou zijn.

3. Een bevatting van al deze zaken, tesamen genomen met andere zaken, waarin we niet kunnen doordringen, want wie kan ook maar ten dele het hart van een Apostel lezen, trof hem zo hevig, dat het hem deed beven, en dat niet in geringe mate. 'En ik was bij Ulieden in zwakheid, en in vreze, en in vele beving.' Niet, dat hij beefde vanwege de één of andere vleselijke bezorgdheid voor zijn toehoorders, maar onder een gevoel van de grootheid van het werk, zijn eigen onbekwaamheid om het op de juiste wijze te volbrengen, de last die hij moest dragen, en de machten der aarde en van de hel, die zich tegen hem opstelden. Hij had de

kracht van Gods Woord op zijn hart gevoeld, en dit deed hem beven. Dit is een bijzonder kenmerk van de heiligen en Dienstknechten des Heeren. ‘Maar op dezen zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest, en die voor Mijn Woord beeft’ (Jes. 66:2). ‘Zult gijlieden Mij niet vrezen, spreekt de HEERE; zult gij voor Mijn aangezicht niet beven?’ (Jer. 5:22). Zelfs een gevoel van Gods goedheid doet de ziel beven als met heilig ontzag. Zo was het met Daniël, want ofschoon de Heere sprak: ‘Daniël, gij, zeer gewenste man’, toch lezen we: ‘Toen Hij dat woord tot mij sprak, stond ik bevende’ (Dan. 10:11). En dit deed Jeremia spreken: ‘Ze zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede, en over al de vrede, dien Ik hun beschikke’ (Jer. 33:9). Aldus stond Paulus, zoals iedere Dienstknecht van God tot op zekere hoogte zal staan, en juist evenredig aan zijn kennis van de Goddelijke wezenlijkheden voor zichzelf, voor deze weinige, arme Corinthiërs, ‘in zwakheid, en in vreze, en in vele beving’. Wat een edele, wat een eervolle belijdenis! Wat een nederigheid, oprechtheid, en eerlijkheid, wat een toonbeeld en voorbeeld voor iedere Dienstknecht van God. Maar ik moge er wel aan toevoegen, wat een ernstige vermaning voor de lichtvaardigheid, die heden ten dage op teveel kansels openbaar komt. Wat een scherp en treffend verwijt ook, van die laatlustigheid, trots, eigenwaan, ijdel vertrouwen, en vermetele aanmatiging, waarin zovele mannen staan, die belijden het evangelie van de genade Gods te prediken. Wat? Dat deze man, vergeleken bij wie zij maar dwergen zijn in de tegenwoordigheid van een reus; dat deze man, die meer genade had in zijn pink, dan zij in geheel hun lichaam; dat deze man met zulk een rijke bevinding, met ongeëvenaarde welsprekendheid, en machtige gaven in zwakheid, in vreze, en in veel beving zou zijn; en dat zij in zulk een laatlustige aanmatiging zouden opstaan, alsof ze ervoor gewaarborgd waren sterk te zijn, waar de Apostel zwak was, zij zich vrijheden veroorloven, waar de man Gods vreesde, en zij zich verstouten, waar hij, die in de derde Hemel was geweest, beefde! Ik hoop, dat ik wat mezelf betreft kan zeggen, dat ik hedenmorgen, voor de eerste maal van mijn bezoek dit jaar, een weinig in dezelfde geest sta, als waarvan de Apostel spreekt. In zwakheid des lichaams, dat weet U allen en kunt U waarschijnlijk zien; maar evenzeer in zwakheid naar de ziel, hetgeen door predikant en hoorder beter gevoeld, dan gezien wordt. Ook in vreze, omdat ik mijn eigen onbekwaamheid gevoel om het Woord des Levens te prediken, zoals ik dit zou willen prediken, en mijn afhankelijkheid van de Heere voor iedere genadige gedachte en woord. De Apostel kon zeggen: ‘in vele beving’. Ik moet het woord ‘vele’ weglaten, want ik heb niet zijn bevinding of genade, toch zou ik wensen te beven op Gods Woord. En als ik niet metterdaad bevende ben voor U, komt dit niet uit gebrek aan ernst, uit aanmatiging of uit vermetelheid, daar ik op een gevoelige wijze mijn onbekwaamheid ervaar om de Goddelijke zaken met dat licht, dat leven, en die vrijmoedigheid te verhandelen, als ik dat wens, en tot op zekere hoogte gevoel ik de ernst der zaken, die ik moet brengen, en de tegenstand, die ertegen wordt verwekt door de kracht van het ongeloof in mijn eigen hart en de kracht van het ongeloof in het Uwe.

II. Maar we gaan over tot de aard en het karakter van de verloochening van de Apostel. ‘En mijn rede, en mijn prediking was niet in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid.’ Hij geeft ons twee kanten van zijn prediking, de ontkennende en de bevestigende; wat het niet is en wat het wel is; wat hij verwierp en waaraan hij vasthield.

Het punt, waarover we nu handelen, is daarom, wat ik genoemd heb de oprechtheid van zijn verloochening. Onder ‘menselijke wijsheid’ kunnen we verstaan, al die wijsheid, die iemand van nature kan vergaren door zijn eigen inspanningen of door de inspanningen van anderen, en in 't bijzonder dat deel ervan, waardoor hij zich toelegt op de kunst der overtuiging, want de Apostel spreekt van ‘bewegelijke woorden der menselijke wijsheid’.

Het woord beweeglijk is in de Engelse kanttkening overreedbaar, of zoals we nu zeggen welbespraakt. Het omvat daarom iedere vorm van bekwame welsprekendheid, of het nu een logisch redeneren is om ons verstandelijk te overtuigen, dan wel het een beroep doet op onze gevoelens om onze hartstochten op te wekken, of nieuwe en treffende denkbeelden om ons oordeel te behagen, of schone en welsprekende taal om onze verbeelding te strelen en gevangen te nemen. Al deze ‘bewegelijke woorden der menselijke wijsheid’ — juist de zaken, die onze gaarne gehoorde predikanten het meest zoeken en beogen, verwierp deze grote Apostel, legde hij terzijde, en wees hij van de hand. Als hij dat wilde, kon hij deze alle hebben gebruikt. Hij bezat, zoals ik alreeds gezegd heb, een bijna ongeëvenaard deel der natuurlijke bekwaamheid, grote geleerdheid overeenkomstig de geleerdheid van die dagen, een zonderling scherp, indringend oordeel, een wonderbaarlijke beheersing van de Griekse taal, een stroom van de meest onderscheiden, treffende en

originele denkbeelden, en vermogens tot welsprekendheid en redeneerkunst, zoals maar weinigen gegeven zijn.

Hij kon derhalve beweeglijke woorden der menselijke wijsheid hebben gebruikt, zo hij dit gewild had of zo hem dit had goedgedacht, maar hij wilde dit niet; hij zag welk een bedrieglijkheid erin lag en dat het op zijn best louter redeneerkunsten waren. Hij zag, dat deze beweeglijke woorden, ofschoon ze de natuurlijke gevoelens mochten treffen, op de hartstochten werkten, de verbeelding gevangen namen, het verstand overtuigden, het oordeel overreedden en dat deze tot op zekere hoogte in de gedachten der mensen indrongen; evenwel als alles gedaan was, dat aldus gedaan kon worden, was het louter de menselijke wijsheid, die het gedaan had; en naar ik thans zal aantonen, dat het geloof, dat op die wijsheid stond, niet tot boven de bron ervan kon uitrijzen, en zou bezwijken als de natuur zou bezwijken en vallen. Aardse wijsheid kan geen Hemels geloof mededelen. Hij zou daarom geen beweeglijke woorden der menselijke wijsheid willen gebruiken, of het nu de kracht was van logisch redeneren, of een beroep op de natuurlijke hartstochten, of de bekoring van een levendige welsprekendheid, of de schoonheid van een dichterlijke samenstelling, of de bijna onmerkbare fijnheid van goed gerangschikte zinnen. Hij zou geen enkele van die beweeglijke woorden der menselijke wijsheid willen gebruiken om de mensen tot een godsdienstige belijdenis over te halen, als hun hart niet wezenlijk was aangeraakt door de genade Gods, of als hun consciëntie niet bewrocht was door een Goddelijke kracht. Om zo te werken op hun verstandelijke vermogens, zo de waarheid bedektelijk in hun verstand te brengen, hun natuurlijk verstand zo gevangen te nemen; zo hun nek tot het evangelie-juk te buigen, zonder eerst van Hem te leren, Die zachtmoedig en nederig van hart was, dat, zo wist hij zeer goed, zou nooit hun ziel verlossen, noch God verheerlijken. Hij kwam om zielen te winnen voor Jezus Christus, geen bekeerlingen in zijn eigen krachten van overtuigende redeneerkunst; om mensen van de duisternis te brengen tot het licht en van de macht van de Satan tot God, hun oren niet te strelen door dichtkunst en welsprekendheid; hen uit de walgelijkste zonden te voeren, opdat ze gewassen, geheiligd, en gerechtvaardigd mochten worden in de Naam van de Heere Jezus Christus en door de Geest Gods, en niet hun gedachten bezig te houden of te vermaken, onderwijl de zonde en satan nog heerschappij voerden in hun hart. Dit was de post, die hij als Gezant van God bekleedde onwaardig, ongepast voor de plaats, waarop hij stond als een Dienaar van Jezus Christus. Het was de toevlucht nemen tot scherpzinnigheid, dat niet betamelijk was voor de godvruchtige belijdenis, die hij voerde, die tederheid van consciëntie, die hij bezat, die eerbied voor God, waarvan hij sterk doordrenkt was en de wijze, waarop hij zichzelf wenste aan te bevelen als een door God Zelf gezonden en van een last voorzien Dienstknecht. Die bekeerlingen, zo ze de naam waardig waren, die zo gewonnen waren, zouden niet ten einde toe volhard hebben, of eventueel bewezen hebben kinderen Gods te zijn en vaten der barmhartigheid. Vis, die in dat net gevangen was, moest in de zee worden teruggeworpen. Koren, dat gezaaid, opgewassen, en geoogst was op die akker, zou als het in de molen gebracht werd nooit meel worden, dat in een voldoende mate fijn is om brood te bakken om op de tafel van de Meester te worden gebracht.

Een kudde, die door dergelijke kunsten bijeengebracht is, zou afgezonderd moeten worden door het scherpe oog en de hand van de grote Schaapherder van de Schaapskooi, waarin Hij ze Zelf bijéénvergadert en voedt. Al de arbeid, die wordt aangewend om een kerk en gemeente met belijdend volk bij elkander te brengen door de kracht van logisch redeneren en door een beroep te doen op hun natuurlijke consciëntie, zou volslagen vergeefs zijn, wat betreft vrucht voor de eeuwigheid; want een belijdenis, waartoe men zo door hem bewogen zou zijn en die zo door hen zou worden beleefd, zou hen precies zo laten, als ze waren, in al de diepten van de onwedergeborene, met hun onvergeven zonden, hun niet-gerechtvaardigde personen, en hun niet-geheiligde zielen.

Hij verwierp daarom al deze manieren van bekeerlingen te winnen, als onbetamelijk voor zijn post, als onwaardiglijk het ambt, dat hij bekleedde; als bedrieglijk voor de zielen der mensen, en als Godonterend. Het vereiste veel genade dit te doen, om terzijde te werpen, hetgeen hij kon hebben gebruikt, en om te verwerpen, wat de meeste mensen, die even begaafd zijn als hij, gaarne zouden hebben gebruikt; want hij bekleedde een bijzondere post. Hij sprak te Corinthe onder een volk, dat hoog-ontwikkeld was, en voor wie een zodanige bediening zeer sterk aanvaardbaar zou zijn geweest. Het was in deze periode de grote wereldstad van Griekenland, vermaard vanwege haar handel, als zeer schoon en gunstig gelegen tussen twee zeeën; en ofschoon niet gelijk aan Athene, als een plaats der wijsbegeerte, dichtkunst en de hogere

wetenschappen, evenwel als een groot handelscentrum, verdrongen er zich de inwoners en bezoekers uit alle delen van Griekenland, Italië en Azië; en aangezien de welvaart toenam, was dit ook het geval met de weelde en de beschaving, niet alleen in de verdorvenheid, maar ook in de ontwikkeling der kunsten en wetenschappen van die dag. Daarom was het var alle plaatsen één van de moeilijkste om er heen te komen, zoals Paulus deed, met een eenvoudig, onversierd getuigenis van een gekruisigde Christus; want ‘de Grieken zochten naar wijsheid’, en prezen de redeneerkunst en welsprekendheid in een mate, waarvan we nu weinig begrip hebben.

Ze hadden een uitermate uitdrukkingvolle en schone taal, die boven alle andere geschikt was voor de redeneerkunst, om hetzij het verstand te overtuigen, de hartstochten te beheersen, of het oor te strelen. Wat een verzoeking was het daarom voor Paulus dit wapen te gebruiken, en ze te overwinnen door ze op die grond tegemoet te treden, waarop hij zo zeer bekwaam was. Maar neen; genade had hem geleerd, dat het niet was door menselijke kracht, noch door geweld van het schepsel, maar dat het door de Geest Gods zal geschieden zegt de HEERE der Heirscharen.

Wat ligt hierin een les voor de predikanten. Wat zijn sommige mannen bezorgd om maar als grote predikers te schitteren. Wat begeren en beogen ze vaak met de één of andere grote vertoning van wat zij welsprekendheid noemen hun toehoorders te bekoren, en geen zielen te winnen voor Christus, maar lof en eer voor zichzelf. Wat proberen anderen de mensen tot de godsdienst te beredeneren, of door zich te beroepen op hun natuurlijke gevoelens hen soms te verschrikken met afbeeldingen van de hel, en door hen soms te bekoren met beschrijvingen van de Hemel. Doch al zulke kunsten, want meer dan kunsten zijn het niet, moeten verworpen worden door een ware Dienstknecht van God, en hij moet gewillig en verlangende zijn niets te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd.

III. Doch we willen nu trachten de bevestigende zijde van de zaak te tonen — waarin de bediening van Paulus bestond als tegengesteld aan hetgeen ,waarin deze niet bestond. Wat ik de kracht van zijn prediking heb genoemd: ‘En mijn rede, en mijn prediking was niet in bewegelijke woorden, der menselijke wijsheid, maar in betoning des geestes en der kracht’. Laat me proberen de betekenis van deze woorden te ontvouwen, en aantonen, hoe groot en gezegend het verschil is met de ‘beweeglijke woorden der menselijke wijsheid’.

1. Wat moeten we dan in de eerste plaats verstaan onder de uitdrukking ‘betoning des Geestes’? Onder het woord betoning verstaan we over 't algemeen een bewijsvorm die zo volmaakt is, dat er geen schaduw van twijfel kan overblijven, of de zaak is zodanig bewezen, dat deze nog ooit weer kan worden bestreden, laat staan omvergeworpen. Het is een wiskundige uitdrukking; en diegenen, die maar de eerste beginselen van wiskundig redeneren hebben geleerd, begrijpen volkomen wat betoning betekent; want in die wetenschap wordt geen enkel punt vooruitgezet, noch een stap genomen op de bewijsgrond, die niet volledig en duidelijk is aangetoond, dat wil zeggen, bewezen buiten de minste twijfel. De Apostel, die zich tot een volk richt, dat volkomen de betekenis kende van de uitdrukking, want wiskunde werd in die tijd veel bestudeerd, kiest dat woord en past het toe op geestelijke zaken; met andere woorden, hij legt het neer als een fundamentele waarheid, dat er een zodanige betoning is, door de kracht des Geestes van de Goddelijke zaken aan de ziel van een mens, dat hij even zeker is van de waarheid en de wezenlijkheid van die dingen, zoals een wiskundige kan worden voldaan met het betonen van een wiskundig probleem. Het is volkomen waar, dat de gehele manier van bewijzen, zowel afwijkt in voorwerp, natuur, als in haar einde. Niets kan meer uiteenlopen dan natuur en genade, de rede en de openbaring, het menselijk onderwijs en het onderwijs Gods, de eigenschappen van een rechthoek of van een cirkel en de verborgenheden van het Koninkrijk der Hemelen. Maar de ziel heeft evengoed een bewijs nodig als de geest, het hart evengoed als het hoofd, de consciëntie evengoed als het verstand — inderdaad verschillend in soort, omdat ze zo sterk verschillen in de natuur, maar hierin overeenstemmende, dat geen van beide volkomen voldaan is, tenzij de zaak zo volledig is geregeld, zo volkomen en grondig beslist, dat er ter zake geen enkele twijfel meer kan bestaan. In menselijk redeneren kan een betoning gewoonlijk niet verkregen worden, behalve in de wiskunde, doch zo is het niet in Goddelijke zaken. Daar overschaduwet en overtreft de genade de natuur, want het onderwijs en het getuigenis van de gezegende Geest is altijd betonend, dat wil zeggen, zo overtuigend, dat het de mogelijkheid van twijfel te boven gaat. Zelfs in Zijn eerste werk, als de overtuiging van zonde, is Zijn blijk bewijzend. Niemand, die de schuld, het gewicht, en de last der zonde gevoeld heeft, kan eraan twijfelen, dat

zij zondaars zijn, niemand, die de toorn van de Almachtige heeft gevoeld kan twijfelen aan Zijn toorn tegen de overtreding en de overtreders. Inderdaad niets minder dan de verlichtende kracht des Geestes, Zijn levendmakende, vernieuwende en herscheppende genade, en het gezag, waarmede Hij het Woord van God aan de ziel vergezelt, kan ooit die betoning van de eeuwige wezenlijkheden teweegbrengen, waardoor we zonder de minste twijfel hierin geloven.

Doch als dit waar is, vanwaar komt het dan, dat zovelen van het huisgezin Gods, uitgezonderd op gezegende ogenblikken, heen en weer geslingerd worden op een zee van twijfels en vrees, zodat wat ze geloven, ze nauwelijks in staat zijn dit te doen, met zulk een klaarheid en zekerheid, dat de minste twijfel is buitengesloten.

Dit vloeit niet voort uit het Goddelijk onderwijs. Het is niet het werk des Geestes twijfels en vrees voort te brengen, maar om deze te overwinnen. En evenwel zijn we er voortdurend aan onderhevig. Ongelovige gedachten komen ons voor de geest; twijfels en vragen komen op; de Satan is druk bezig zijn argumenten op te dringen; een schuldige consciëntie valt maar al te gemakkelijk onder zijn beschuldigingen; pijnlijke herinneringen aan misstappen in het verleden, het vallen en de afwijkingen sterken de kracht van het ongelooft, zodat het op een plaats komen, waarin niet de minste twijfel bestaat aan de Goddelijke wezenlijkheden en wat meer is, van ons eigen aandeel erin, een zeldzame omstandigheid is, en alleen bereikbaar op die gezegende ogenblikken, als het den Heere behaagt het licht in onze ziel te doen schijnen en de zaak tussen Hem en tussen onze consciëntie tot een oplossing te brengen.

Maar zelfs deze twijfels, zelfs dit vragen, deze scherpe, dodende vrees, dit angstige vragen werkt mede ten goede en dit wordt op een barmhartige wijze overstemd tot ons geestelijk nut. Wat anders heeft ons op dit punt gebracht, dat niets minder dan een betoning, de ziel, die waarlijk uit God geboren is en van God geleerd is zal voldoen? Ze moet een betoning hebben, niets anders zal voldoen. We kunnen niet leven en sterven op onzekerheden. Het zou niet gaan, als we ons altijd in een toestand zouden bevinden, dat we niet weten of we naar de Hemel of naar de hel gaan; heen en weer geslingerd te worden op een zee van onzekerheid, nauwelijks te weten, wie bevel voert over het schip, wat onze bestemming is, wat onze huidige koers is of wat het einde van de reis zal zijn. Welnu, alle menselijke wijsheid laat ons op deze zee van onzekerheid. Deze is nuttig in de natuur, maar nutteloos in de genade. Het is dwaas en ongerijmd alle menselijke geleerdheid, wijsheid, en kennis te verachten. Zonder deze zouden we een horde woeste, zwervende barbaren zijn. Maar het is erger dan dwaas de menselijke wijsheid tot onze leidman te maken voor de eeuwigheid, en de rede tot het fundament te maken van ons geloof of van onze hoop. Wat U aldus vandaag gelooft, dat zult U morgen niet geloven; al de argumenten, die Uw redenerende gedachten kunnen overtuigen, al de beroepen op Uw natuurlijke hartstochten, die voor het ogenblik Uw harten mogen blijken te vertederen en alle op en neer schommelende gedachten, die U soms ertoe kunnen brengen, om te hopen, dat U het goede voor hebt en die U soms doen vrezen, dat U het mis hebt — dit alles zal ervaren worden als ongenoegzaam, als de ziel in een tijd van ware beproevingen en verwarring geraakt.

We willen daarom een betoning om al deze bezorgde vragen weg te nemen en te verdrijven en om de gehele zaak vast op ons hart en op onze consciëntie te binden; en dit kan niets ons schenken dan de Heilige Geest, door Christus te openbaren, de dingen uit Christus te nemen, en deze ons te tonen, het Woord met kracht aan onze harten toe te passen, en door de zoetheit, wezenlijkheid en de zaligheid der Goddelijke zaken in onze ziel te brengen. Het is alleen langs deze weg, dat Hij alle ongelooft en ontrouw, twijfel en vrees overwint, en ons op een zoete wijze verzekert, dat alles tussen God en de ziel goed is. Het is derhalve niet eenvoudigweg een betoning, niet een betoning van het Woord, alsof er enig aangeboren bewijs en kracht in het Woord zelf ware om de eigen waarheid ervan te betonen, ofschoon het zonder twijfel zo is, als de Geest erop schijnt; maar het is 'de betoning des Geestes'. Dit moet erg nodig worden opgemerkt, want U zult vaak over het Woord van God horen spreken, alsof de Bijbel niet slechts een betonend bewijs bezat van zijn eigen inspiratie, doch in staat zou zijn, die betoning te schenken aan de zielen der mensen. Doch de betoning niet van het Woord, maar des Geestes in, door, en met het Woord is de zaak, die vereist wordt om zondaren te bekeren en om heiligen te bevredigen. Dit is inderdaad een bewijs, niet koud en hard als een wiskundig bewijs, maar warm, levendig, vertederend, en heiligend, zijnde het licht zelf, het leven en de kracht Gods zelf in de ziel. Welnu, de prediking van Paulus was deze betoning des Geestes. De Geest Gods in hem en door hem sprekende, betoonde de waarheid van wat hij predikte op zodanige wijze, dat deze kwam; zoals hij elders spreekt: 'niet alleen in woorden, maar ook in kracht, en in de Heilige Geest en in vele verzekerdheid'

(1 Thess. 1:5). Nu zijn er geen Paulussen; en toch, tenzij we een mate van dezelfde betoning des Geestes hebben, valt al hetgeen er op de kansel gesproken wordt ter aarde; het heeft geen wezenlijke uitwerking; er is geen ware of blijvende vrucht — geen vrucht ten eeuwigen leven. Als er bewegelijke woorden der menselijke wijsheid bij zijn, moge dit de geest aangenaam zijn van diegenen, die door zodanige kunsten voldaan worden; het moge de aandacht voor een tijd gaande houden en in beslag nemen; doch daar blijft het bij, en al hetgeen beluisterd is, verdwijnt als een nachtelijke droom; en wat betreft het huisgezin Gods, kunnen we op al zulk prediken de woorden van de profeet toepassen: ‘Het zal alsoo zijn, gelijk wanneer een hongerige droomt, en ziet, hij eet; maar als hij ontwaakt, zo is zijn ziel ledig; of, gelijk als wanneer een dorstige droomt, en ziet, hij drinkt; maar als hij ontwaakt, ziet, zo is hij nog mat, en zijn ziel is begerig’ (Jes. 29:8). Doch iets dat wordt medegedeeld door de Heilige Geest, hetgeen door de Geest aan Uw ziel is betoond, dat met licht, leven en kracht verzegeld en betuigd werd door de Heilige Onderwijzer en Goddelijke Trooster, dat blijft; U gaat ermede naar huis; het troost U, niet alleen voor het ogenblik, maar als U er in de komende dagen op terugblijkt; het is een heldere plaats in de bevinding van Uw ziel, als U kunt geloven, dat het toen en daar God behaagde Zijn Woord aan Uw ziel te zegenen, en het daar te verzegelen met een zoete beïnvloeding van Uw consciëntie. Dit is ‘de betoning des Geestes’.

2. En waar dit is, daar is ‘kracht’; want de Apostel voegt eraan toe: ‘en in kracht’. Het grote onderscheidmakende kenmerk van het Koninkrijk Gods is, dat ‘het niet in woorden is, maar in kracht’. Derhalve wordt er kracht geschonken om te geloven in de Zoone Gods — en we kunnen niet waarlijk en zaligmakend in Hem geloven, totdat de kracht geschonken wordt; kracht om uit iedere twijfel en vrees uit te komen tot het gezegende licht en de vrijheid van de waarheid, die vrijmaakt. Deze kracht te voelen, te genieten, en te beseffen, is hetgeen, waarnaar al de levendgemaakte heiligen Gods waarlijk zoeken en verlangen. En ofschoon sommigen van hen niet juist in staat mogen zijn uit te drukken, waarnaar hun zielen zoekende zijn, en zonder hetwelk ze voelen, dat ze de ellendigste van alle mensen zijn, evenwel zijn ze inwendig zuchtende, zoekende, en hunkerende naar de kracht om zich aan het Woord van God tot hun ziel te paren, hen op te heffen uit hun donkerheid, twijfel en vrees, en hun enige zoete verzekering te geven, dat hun zonden vergeven zijn, hun afwijkingen genezen, en dat ze verlost werden door de HEERE, met een eeuwige verlossing.

IV. Maar we komen nu tot ons vierde en laatste punt — de verwachte vrucht van het getuigenis van de Apostel. Het was, dat het geloof van diegenen tot wie hij aldus predikte in de betoning des Geestes en in kracht ‘niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods’.

1. U ziet hieruit, dat er een geloof is, dat ‘staat in de wijsheid der mensen’. Met zulk een geloof als dit wilde Paulus niets van doen hebben. Hij wist hoe bedrieglijk dit was en dat dit een loutere namaak was van het geloof van de uitverkorenen Gods. Hij wist met zekerheid, dat zulk een geloof in haar beginsel, in haar midden, verkeerd zou zijn en ook in haar einde verkeerd zou zijn. Als ons geloof geen ander beginsel heeft dan de wijsheid der mensen, kan het niet verder boven die wijsheid uitkomen, dan dat water boven haar eigen peil kan stijgen. Een stroom moet altijd gelijken op de bron ervan, en kan nooit zuiverder of helderder zijn dan de fontein van waaruit deze ontspringt. Aldus zal het geloof, dat uit de menselijke wijsheid voortvloeit in elk gedeelte van haar bedding hetzelfde zijn als de bron ervan. En zoals het begin en het midden ervan, zo zal het einde zijn. Het zal met ons sterven, als wij gaan sterven; het zal aan een eind komen met alle menselijke wijsheid; deze zal vergaan met al de vruchten van het menselijk verstand; als de dichtkunst, de wijsbegeerte, de welsprekendheid, en de redeneerkunst vergaan, dan zal het geloof, dat op deze kunsten en kunstgrepen staat met hen vergaan. We mogen dit neerleggen als een vaststaande waarheid, dat wil zeggen een zekere en onbetwistbare waarheid, dat, wat er dan ook wordt voortgebracht door de menselijke wijsheid sterven zal, als de menselijke wijsheid sterft. Welnu, wat kan al de menselijke wijsheid voor ons doen in de ernstige zaken der eeuwigheid? Hoe hulpeloos, hoe krachteloos is de menselijke wijsheid, als we te doen krijgen met God en met de consciëntie. Daarom een geloof, dat staat op die wijsheid, kan geen echte beproeving doorstaan. Het sterft weg op een ziekbed. Het minste vertoon van de toorn des Almachtigen, de minste schuldenlast op de consciëntie, de minste vreeze voor de dood, doet dit alles verbranden, en laat nóch wortel, nóch tak ervan over. Doch wat een ellendig geloof moet dit zijn om ons juist in de steek te laten op het ogenblik, als we er het meeste behoefte aan hebben. Hoe verschrikkelijk

is de gedachte, dat we een geloof hebben gevoed, dat, wanneer we uitgestrekt liggen op een ziekbed, ons niet veroorlooft in God te geloven als onze Vader en Vriend; geen Christus om op te zien als een Zaligmaker, Die ons van al onze zonden gewassen heeft in Zijn dierbaar bloed; geen Heilige Geest om dat dierbare bloed aan onze consciëntie toe te passen en om de beloften op een zoete en zalige wijze thuis te brengen in het hart. Wat een toestand om zich in te bevinden en niets anders te hebben dan donkerheid, verwarring, vrees, en schrik, die ons onder moedeloosheid en gebondenheid besluit.

2. Doch beschouw nu de andere kant van de zaak. Laat me veronderstellen, dat U een geloof bezit, dat staat in de kracht Gods, een geloof, hetwelk Hem behaagde bij de aanvang met Zijn eigen mond in Uw ziel te blazen, om gemeenschap te oefenen met Zijn eigen Hemelse ademtocht, en om te worden opgewekt door Zijn eigen krachtige hand. Welnu, dit geloof, ofschoon het zwak geweest moge zijn, en nog zwak moge zijn, dit bijzondere kenmerk vergezelt het evenwel vanaf de eerste planting, dat het altijd gestaan heeft in de kracht Gods. Daar U niet in staat was het U zelf te schenken, was U nooit in staat het uit te halen tot enige levende beoefening. Toen het zwak was, kon U het niet krachtig maken; toen het kwijnende was, kon U het niet opwekken; en toen U er gebruik van wenste te maken, lag het niet in Uw vermogen, er met enige voldoening van te genieten in Uw eigen gedachten, tot enige vrede of rust in Uw eigen consciëntie. Doch het stond in de kracht Gods. Als het Hem behaagde het uit te halen, toen was het werkzaam; en als Hij het verlevendigde, dan stak het de kop op. Zulk een geloof als dit staat in de kracht Gods; en staande in de kracht Gods zal het een ander kenmerk dragen, dat het van Hem komt; het is een geloof, dat altijd zal worden beproefd en wel tot het uiterste. Als ons geloof in de menselijke wijsheid stond, zouden we er altijd gebruik van kunnen maken en zouden we er nooit in beproefd worden. Het zou zijn als elke andere vrucht van de menselijke bekwaamheid of nijverheid. Bijvoorbeeld van iets, dat ik mag weten, van enige kennis, die ik mag hebben verkregen, kan ik altijd gebruik maken. Stel me een vraag over welk deel dan ook van de wetenschap of de studie, en ik kan altijd een antwoord geven, veronderstellende, dat ik dit weet. Het is altijd aanwezig, gereed tot het gebruik, en ik kan het nemen en U er de tijd mee noemen, even gemakkelijk, alsof dit het horloge in mijn vestzak ware.

Op soortgelijke wijze kunt U, die een beroep hebt, of die in zaken zit, wat het ook zijn moge, of bekwame kunstenaars en monteurs zijt, er altijd de hand aan slaan, kunt U altijd gebruik maken van de bekwaamheid, die U bezit, of de kennis, die U verkregen hebt. Tenzij U dit inderdaad zoudt kunnen doen, zoudt U spoedig zonder zaken zijn, zonder bezigheid, werk of loon. Welnu een geloof, dat staat op de menselijke wijsheid, is precies, wat Uw kundigheid, bekwaamheid, of handigheid is in natuurlijke zaken. U vindt daarom mensen, die altijd kunnen geloven, precies op dezelfde wijze, als U altijd Uw bekwaamheid in zaken of in het werk kunt beoefenen, of enige vraag beantwoorden, die U gesteld wordt, die ermee samenhangt, of zoals U gemakkelijk en beknopt over de één of andere zaak handelt, waaraan U kennis hebt, en die op Uw speciale terrein ligt. Deze mensen kunnen dus altijd geloven, omdat ze op dezelfde wijze geloven, als U Uw handel of beroep verstaat, en ze kunnen erop dezelfde wijze gebruik van maken. Maar de kinderen Gods kunnen dat niet doen, omdat hun geloof niet staat in de menselijke wijsheid. Als hun geloof op de wijsheid der mensen stond, zouden ze er altijd gebruik van kunnen maken, er nooit over ten einde raad zijn, en het uithalen tot een werkzaam en nuttig gebruik, zoals een bankier zijn kapitaal aanwendt tot nuttig gebruik. Dat hun geloof zodoende niet tot hun eigen beschikking is, is zo beproevend voor de deelgenoten aan het geloof van Gods uitverkorenen; en evenwel is het een sterk bewijs, dat hun geloof staat in de kracht Gods.

Het is genoegzaam zalig, als die kracht wordt uitgehaald; maar waar en wat zijn ze als die kracht tijdelijk wordt ingetrokken? Beproefd, zwaar beproefd. Ze voelen zich gebracht in bijzonder moeilijke omstandigheden. Ze wensen gebruik te maken van hun geloof en ze kunnen het niet. Als het op de menselijke wijsheid stond, dan zouden ze er gebruik van kunnen maken; maar ze ervaren, dat ze er geen gebruik van kunnen maken. Waarom? Eenvoudigweg uit deze omstandigheid — God heeft vanaf het allereerste begin op een grondige wijze een overtuiging in hun ziel gewrocht, dat geen ander geloof hun enig nut kan doen, dan hetgeen staat in deze kracht. De gezegende Geest leerde hun deze les, toen Hij hen eerst overtuigde van ongelooft, en Zijn lessen zijn voor het leven. Ze zijn onuitwisbaar. Ze hebben het andere soort geloof beproefd, want dit hadden ze, en veel hadden ze ervan, in de dagen dat ze onherboren waren, en ervoeren, dat dit ontbrak. Welnu, degenen die dit geloof niet hebben, het geloof, waarvan Jezus de Auteurs en Voleinder is, hebben niet het geestelijk onderscheidingsvermogen om te zien, wat het ware geloof is.

Ze denken dat ze geloof hebben. ‘Waarom zouden we niet evengoed’, zo zeggen ze, ‘geloof hebben als U?’ Waarom zouden ze niet evengoed en even terecht geloven als U? Is daar niet dezelfde God voor hen, en dezelfde Christus, en dezelfde genade, zoals U voor Uzelf opeist, alsof U een bevoorrecht persoon zijt, en alsof U deelgenoot bent in een alleenrecht op het zaligmakend geloof? Waarom zouden ze niet precies op een voor God even aanvaardbare wijze geloven, op een wijze, die precies even zaligmakend is voor henzelf? Wie zijt gij, dat ge tot hen komt en hen oordeelt, en zegt, dat ze geen geloof hebben? Wel, ze zijn evengoed als U en ook iedere dag beter, want ze leven boven twijfel en vrees, waarin U al Uw dagen verknoeit. Ja, maar God heeft U een kleine verborgenheid geleerd, die Hij hun niet geleerd heeft. Hij heeft U geleerd wat geloof is; en Hij heeft U doen zien, dat het geloof niet staat op de menselijke wijsheid, maar in de kracht Gods. En ofschoon U vaak droevig terneergedrukt zijt met een gevoel van zwakheid van het schepsel, toch weet U, dat er tijden en gelegenheden geweest zijn, dat U in Uw ziel de kracht hebt gevoeld; dat U kon zeggen: ‘Mijn Heere, en mijn God’; dat Jezus aan U en in U werd geopenbaard; dat U Hem door het geloof kon aangrijpen, Hem omvatten in de armen der liefde en genegenheid, en dat U Hem nabij U, dierbaar en kostelijk voelde aan Uw ziel. Die gelegenheden leerden U, dat Uw geloof stond in de kracht Gods. Maar zo zou U het altijd willen hebben. U komt niet gaarne in toestanden en omstandigheden, waarin U niet de volle beschikking over Uw geloof hebt.

U bent als iemand, die een grote zaak heeft en een klein kapitaal; U kunt het geld niet krijgen, wanneer en als U het nodig hebt. U bent daarom hier belemmerd en daar is het voor U toegesloten, en U kunt niet doen hetgeen andere mensen doen, omdat U niet het kapitaal hebt, dat zij hebben. Hier is Uw buurman met een groot kapitaal en een welvarende, dagelijks groeiende zaak. Hij wint de slag, onderwijl U met Uw kleine kapitaal nauwelijks kunt voortgaan. Maar na een tijd kan hij in moeilijkheden verkeren, terwijl Uw hangend hoofd kan worden omhooggehouden, en U kunt met vlag en wimpel uit de strijd te voorschijn komen, als hij de zaak kan moeten sluiten. Zo is het ook in de genade. Deze mannen met hun sterk geloof zijn als sommige van onze banken en warenhuizen in de panieksituatie, die er onlangs was. Wie twijfelde er aan hun soliditeit? Men dacht dat de Bank van Engeland niet veiliger was als één hiervan. Maar een plotselinge rukwind trof hen en ze stortten in één als een kaartenhuis. Zo kunnen sommigen van deze sterke gelovigen de één of andere dag ten ondergaan, zoals de banken onlangs moesten sluiten, en vanwege dezelfde reden. Ze hebben gefinancierd, handel gedreven met geleend kapitaal, en gespeculeerd met de menselijke wijsheid, in plaats van te vertrouwen op de kracht van God. Als zulke sterke gelovigen, waartoe ze zichzelf rekenen en waar anderen hen voor houden ten val komen, doet dit een kind van God op een droevige wijze versted staan, als vrezende in deze algemene inéénstorting, dat hij wellicht vervolgens aan de beurt zal zijn. Maar de Heere is de sterkte van zijn hart, en zijn geloof staat in de kracht Gods en niet in menselijke wijsheid. Zodoende, ofschoon het de meest beproevende plaats is, waar we gebracht kunnen worden, om een geloof te hebben, waarvan we geen gebruik kunnen maken, als we dat wensen, evenwel wordt het uiteindelijk in een zegen verkeerd, omdat de Heere op die momenten overkomt als ons geloof in het schepsel tot niets wordt. Het is de onuitsprekelijke genade van de heiligen Gods, dat op zulke gelegenheden, de Heere soms overkomt met Zijn almachtige genade en het geloof, dat in Zijn kracht staat, uithaalt in een levende beoefening, het verlevendigt, er nieuw leven in brengt, en het toelacht met Zijn eigen goedkeurende glimlach. Het zal uiteindelijk ervaren worden, dat de loopbaan niet is voor die vlug ter been is, nóch dat de strijd is voor degene, die sterk is, maar dat de overwinning over iedere dwaasheid en over iedere vrees, verzekerd is voor de arme, nooddriftige kinderen Gods. De Apostel had een groot gezicht in die zaken, die ik hedenmorgen getracht heb U voor te houden. Ik kan deze zaken maar betrekkelijk algemeen behandelen; hij kon dieper op de zaken ingaan.

Ik kan maar een paar losse opmerkingen laten vallen, net genoeg om wat licht te werpen op deze twee soorten geloof; maar hij had een groot gezicht in deze zaken, en een diep geestelijk inzicht in het verschil ertussen, zowel in hun natuur en oorsprong, als in hun gang en hun afloop.

Hij was daarom besloten in de kracht Gods alle bewegelijke woorden der menselijke wijsheid te verwerpen en in zijn prediking en in hun geloof te zoeken naar de kracht Gods. Gaarne zou ik in zijn voetstappen wandelen, en alle financiële handelingen verwerpen, tot wezenlijkheden komen, duurzaam goud, sterling goud, en alleen over die zaken handelen, die de ziel verlossen.

We kunnen denken, dat het vreemd is, dat iemand met zijn bekwaamheid, geleerdheid, en grote kundigheden voor het volk zou staan in zwakheid, vrees en veel beving, en niet zijn verstandelijke kennis te gebruiken en zijn welsprekendheid niet aan te wenden, zoals hij kon hebben gedaan; alles met zich voerende door de kracht van zijn woorden. Doch we zien, hoe daarbij de genade Gods in hem schittert. Hij nam die plaats in, waar God alles in allen zou zijn, en hijzelf niets. En wat was de vrucht van deze zelfverloochening en dit geloof? We zien hoe God zijn getuigenis eerde, wat een Kerk van levende heiligen werd er in Corinthe verwekt.

Ik sta hedenmorgen voor U in zwakheid en vreze, maar met een oprecht en ernstig verlangen, dat mijn rede en mijn prediking tot op zekere hoogte een soortgelijke betoning des Geestes en van Kracht moge zijn geweest, opdat Uw geloof niet moge staan in de menselijke wijsheid, doch in de Kracht Gods.

AMEN.